

Folketingets Transport-, Bygnings- og Boligudvalg
Christiansborg

14. juni 2018

Svar på Transport-, Bygnings- og Boligudvalgets spørgsmål nr. 23 (Alm. del) af 10. oktober 2017 (omtryk 15. december 2017)

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for, hvad det betyder for uligheden i Danmark i 2018, hvis hullet i Togfonden finansieres ved at reducere overførslerne for følgende grupper fra 1. januar 2018:

- Kontanthjælpsmodtagere
- SU-modtagere
- Dagpengemodtagere
- Førtidspensionsmodtagere
- Folkepensionsmodtagere

Ministeren bedes antage, at alle projekter i Togfonden – dvs. både fase 1 og fase 2 – gennemføres, og at hullet skal dækkes i 2018. Ministeren bedes opgøre, hvor meget Gini-koefficienten i 2018 ville stige med.

Svar

Udgifterne til Togfonden er i henhold til *Aftale om harmonisering af beskatningen i Nordsøen* af 17. september 2013 finansieret af det skønnede merprovenu i forbindelse med en omlægning af beskatningen i Nordsøen. På baggrund af de stærkt faldende oliepriser gennemførte den tidligere Venstre-regering i 2016 et serviceeftersyn af indtægts siden af Togfonden. Serviceeftersynet viste, at de forudsatte indtægter, som udgjorde finansieringsgrundlaget for Togfonden, var svækket med ca. 15,5 mia. kr., jf. *svaret på Finansudvalgets spørgsmål nr. 470 af 1. september 2016 og nr. 136 af 9. december 2016*.

Der er i det følgende lagt til grund, at det anførte ”hul” i Togfonden svarer til de 15,5 mia. kr. De foretagne beregninger tager således afsæt i et beregningsteknisk finansieringsbehov på 15,5 mia. kr., som dækkes ved at gennemføre de nævnte tilpasninger af overførsler.¹

Det skal hertil bemærkes, at der i forbindelse med de mellemfristede fremskrivninger af dansk økonomi fastsættes en ramme til offentlige investeringer. Udmøntningen af rammen sker med udgangspunkt i de årlige finanslove og økonomiaftaler med kommuner og regioner. Alle offentlige investeringer, herunder ba-

¹ I det følgende tages der udgangspunkt i et beløb på 15,5 mia. kr. i 2018-priser.

neprojekter i regi af Togfonden, skal finansieres år til år inden for denne ramme uanset udviklingen i indtægter fra Nordsøen.

Det bemærkes endvidere, at det svækkede finansieringsgrundlag på 15,5 mia. kr. er udtryk for en akkumuleret virkning over flere år, som spørgeren ønsker, skal finansieres ved en betydelig besparelse i et enkelt år. Der vil som følge heraf være en rentegevinst for staten i det omfang, at besparelsen foretages i ét år, mens det svækkede finansieringsgrundlag er udtryk for en akkumuleret virkning over flere år derefter. I besvarelsen anvendes Finansministeriets sædvanlige regneprincipper til denne beregning.

Besvarelsen tager udgangspunkt i, at der skal gennemføres en nedjustering af overførslerne, svarende til en forbedring af den strukturelle offentlige saldo med 15,5 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd i ét år. Der er således ikke tale om en permanent lavere ydelse, men om et engangsbeløb i 2018.

For arbejdsløshedsdagpenge, SU og kontanthjælp svarer en samlet reduktion på 15,5 mia. kr. de facto til en afskaffelse af ydelsen i det givne år. Det vurderes ikke muligt at kvantificere betydningen af at afskaffe en specifik ydelse i ét år, hvorfor spørgsmålet tolkes som effekten af at spare 15,5 mia. kr. på de samlede indkomstoverførsler i 2018.

Det vurderes, at en nedregulering af overførselsindkomsterne² på knap 11 pct. vil styrke den strukturelle offentlige saldo med 15,5 mia. kr. opgjort efter tilbageløb og adfærd.

Det bemærkes, at en nedregulering på 11 pct. ikke kan betragtes som en marginal ændring, hvorfor adfærdseffekten er behæftet med stor usikkerhed. Det bemærkes endvidere, at tiltaget kun har virkning i et enkelt år, hvilket ikke er tilfældet i de adfærdsstudier, der ligger til grund for Finansministeriets regneprincipper. Det er ikke oplagt, at de samme adfærdseffekter gør sig gældende for midlertidige tiltag, hvilket forstærker usikkerheden yderligere.

Med udgangspunkt i standard-familietyperne i Økonomi- og Indenrigsministeriets familietypermodel vurderes det, at en nedregulering på knap 11 pct. vil indebære et fald i de samlede årlige overførselsindkomster på 14.600 kr. for en enlig kontanthjælpsmodtager uden forsørgerpligt over 30 år, svarende til et fald i den disponible indkomst på 9.000 kr., *jf. tabel 1*.

For en typisk enlig pensionist med ATP vurderes nedreguleringen at indebære et samlet fald i overførselsindkomsten på 18.400 kr., svarende til et fald i den disponible indkomst på 9.700 kr., mens en typisk førtidspensionist på ny ordning vil opnå en ydelse, der er 24.100 kr. lavere, svarende til et fald i den disponible indkomst på 10.600 kr. I begge tilfælde er det lagt til grund, at nedreguleringen af

---

² Dvs. dagpenge, sygedagpenge, barselsdagpenge, feriedagpenge, efterløn, folkepension, førtidspension, kontanthjælp, fleksydelse, ledighedsydelse revalideringsydelse og SU,

pensionens grundbeløb *ikke* kompenseres gennem en forhøjelse af pensionstillægget, som det var tilfældet ved mindrereguleringen vedtaget i forbindelse med skatteaftalen fra juni 2012.

Tabel 1**Reduktion i overførselsindkomster i 2018 ved en mindreregulering med 11 pct.-point**

Familietype	Fald i overførselsindkomst	Fald i disponibel indkomst
	kr. årligt	kr. årligt
Kontanthjælpsmodtager	14.600	9.000
Pensionist	18.400	9.700
Førtidspensionist	24.100	10.600
Dagpengemodtager	23.900	14.000
SU-modtager	7.900	4.900

Anm.: Beregningerne tager udgangspunkt i 2018-regler i 2018-niveau. Det er antaget, at alle familietyperne er enlige uden forsørgerpligt. Tallene er afrundet til nærmeste 100 kr.

Kilde: Økonomi- og Indenrigsministeriets familietypermodel og egne beregninger.

Faldet i disponibel indkomst er størst for den enlige dagpengemodtager, som vil få den disponible indkomst reduceret med 14.000 kr. Det relativt store indkomstfald i forhold til førtidspensionisten skal bl.a. ses i sammenhæng med, at førtidspensionisten (og folkepensionisten) får forøget sin boligstøtte, mens dette ikke er tilfældet for den typiske dagpengemodtager i modellen.

Den typiske SU-modtager vil få sine indkomstoverførsler reduceret med 7.900 kr. svarende til et fald i disponibel indkomst på 4.900 kr. Her er det lagt til grund, at fribeløbet ikke sænkes i forbindelse med nedreguleringen. Det bemærkes, at faldet i den disponible indkomst er opgjort inden adfærdseffekter i form af øget lønindkomst.

Nedreguleringen vedrører hovedsageligt personer med indkomst i den nederste del af indkomstfordelingen, hvorfor tiltaget vurderes at øge indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten med 0,7 pct.-point.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister